

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 620/2022-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Pálkom, Račianska 88B, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 179/2012 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 179/2012 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 179/2012 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietahov.
3. Okresný súd Bratislava I **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **410,92 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a jeho argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. novembra 2022 a prijatou na ďalšie konanie uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 620/2022 z 30. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje prikázať súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznať finančné zadost'učinenie vo výške 10 000 eur a náhradu trov konania.

2. V napadnutom konaní sa s'ťažovateľ žalobou podanou v septembri 2012 domáhal zaplatenia sumy 32 100 eur s príslušenstvom ako náhrady rozdielu medzi platom náhradného člena Eurojustu a platom sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozhodoval niekoľkokrát, vždy žalobu z rôznych dôvodov zamietol. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v roku 2017 rozsudok o zamietnutí žaloby zrušil a z jasných dôvodov prikázal okresnému súdu, ako ďalej postupovať. V októbri 2021 s'ťažovateľ telefonicky oslovil predsedu okresného súdu, žiadal ho o určenie termínu pojednávania a odstránenie prietáhov v konaní, pretože sudkyňa nebola spôsobilá od roku 2017 vo veci rozhodnúť a termín určila na január 2022, hoci už v čase jeho určovania vedela, že sa stane sudkyňou krajského súdu. Napriek príkazu krajského súdu okresný súd 10. februára 2022 už po piatykrát žalobu zamietol z dôvodu nepreukázania nároku. S'ťažovateľ podal odvolanie, o ktorom dosiaľ nebolo rozhodnuté a spis nebol predložený odvolaciemu súdu. Listom z októbra 2022 s'ťažovateľ upozornil na neodôvodnené prietahy predsedu súdu, ktorý mu v novembri oznámil, že predlžuje lehotu na vybavenie s'ťažnosti do 2. decembra 2022 z dôvodu potreby zabezpečenia všetkých podkladov.

3. Ide o jednoduchú vec po právnej i skutkovej stránke, ktorá je od počiatku preukázaná. Viac ako desať rokov trvajúce konanie by malo byť vyčerpávajúce na to, aby dalo odpoveď na problémy nastolené žalobou. Ak to tak nie je, vyvstávajú otázky o spôsobilosti súdu konať a rozhodnúť. S'ťažovateľ sa opakovane domáhal urýchleného konania, avšak bezvýsledne. Aj posledné oznámenie predsedu okresného súdu je dôkazom prietáhov v konaní. Predseda okresného súdu bol jedným zo sudcov, ktorí vo veci konali, a jedným z piatich rozhodnutí žalobu zamietol. Vyvstáva preto otázka jeho možnej zaujatosti pri vybavovaní s'ťažnosti na prietahy súdu, pretože tieto spolu s ďalšími kolegami spôsobil.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika s'ťažovateľa

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

4. Podľa predsedu okresného súdu vzhľadom na obsah spisu a jeho upovedomenie o vybavení s'ťažnosti č. k. 1 SprV/495/2022 z 8. novembra 2022 možno konštatovať nečinnosť v období od 13. októbra 2018 do 27. januára 2020, pretože okresný súd riadne nekonal z objektívnych príčin bez subjektívneho zavinenia zákonnej sudkyne, a to z dôvodu nadmernej zaťaženia sudcu, vyššieho súdneho úradníka a spisovej kancelárie. Ako faktor vplývajúci na celkovú dĺžku konania spomenul fluktuáciu zamestnancov a prerozdelenie spisov či neúspešné upozornenia a žiadosti adresované orgánu štátnej správy súdov. Konštatoval zodpovednosť štátu za túto situáciu, poukázal na obmedzenia v realizovaní pojednávania v záujme zabránenia šíreniu ochorenia COVID-19 a na preloženie sudkyne Mgr. Plavčákovej na krajský súd. Spis sa 6 mesiacov nachádzal

na dovolacom súde a 14 mesiacov na krajskom súde. Žiadal o zváženie dôvodnosti a primeranosti finančného zadosťučinenia.

5. Zákonný sudca v pripojenom vyjadrení uviedol, že od pridelenia veci (na okresný súd bol pridelený 5. októbra 2021) koná plynulo a bez prieťahov. Už 22. októbra 2021 po naštudovaní veci určil termín pojednávania na 10. február 2022, na ktorom vo veci rozhodol bez účasti sťažovateľa a jeho zástupcu. Nemal vedomosť o telefonickej komunikácii sťažovateľa s predsedom súdu a určený termín pojednávania nesúvisí s jeho telefonátom. Rozsudok vyhotovil v zákonnej lehote 2. marca 2022, ďalší deň ho odoslal. Úkony potom vykonávala súdna kancelária a do podania sťažnosti nemal dôvod ich skúmať. Rozsudok bol sťažovateľovi doručený 21. marca 2022 po tom, ako si ho jeho právny zástupca v úložnej lehote neprevzal. Odvolanie podal v posledný deň lehoty 5. apríla 2022. O tri dni na to sudca vyhotovil prípis, aby sa k odvolaniu vyjadrila žalovaná, výzva bola odoslaná 12. apríla 2022. Sťažovateľovi bola súčasne odoslaná výzva na zaplatenie súdneho poplatku, ktorá bola opäť po neprevzatí doručená uplynutím úložnej lehoty. Po doručení vyjadrenia žalovanej 20. apríla 2022 súdu bol spis predložený 9. mája 2022 vyššej súdnej úradníčke, ktorá 22. júla 2022 zaslala toto vyjadrenie sťažovateľovi s možnosťou vyjadriť sa v lehote 10 dní. Výzva bola doručená márnym uplynutím lehoty 10. augusta 2022 a posledný deň na podanie vyjadrenia bol 22. august 2022, po čom bol spis predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi 23. septembra 2022. V tom čase bolo ale už účinné opatrenie, ktorým bola vyššia súdna úradníčka z oddelenia sudcu odňatá, zastupujúca úradníčka odmietla civilné spisy prevziať a poverenie pre novú úradníčku bolo sudcovi predložené 21. októbra 2022. Po vrátení spisu zo sekretariátu vec bez odkladu predložila odvolaciemu súdu.

II.2. Replika sťažovateľa:

6. Sťažovateľ k vyjadreniu okresného súdu uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že predseda súdu JUDr. Milták vo veci rozhodoval, keď zamietol žalobu sťažovateľa, žiada o zváženie, či bol nestranným a nezaujatým pri posudzovaní prieťahov.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Súdne konanie je potrebné viesť rýchlo, účelne a bez prieťahov. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v každom súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (I. ÚS 96/2019). Nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07). Okresný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu, aby smeroval k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal v predmetnej veci počas konania.

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého obsah je v zásade rovnaký (IV. ÚS 302/2020)], ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje v rámci okolností konkrétneho prípadu tri základné kritériá, ktorými sú (1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (2)

správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

9. Vo vzťahu k prvému kritériu ústavný súd zistil, že predmetom konania na okresnom súde je rozhodovanie o žalobe o zaplatenie peňažnej sumy. Po právnej stránke bol nárok v žalobe uplatnený ako náhrada škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo žalovaná spochybňuje, tvrdiac, že ide v podstate o pracovnoprávnu vec. V každom prípade ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov, a teda nevymyká sa bežnej rozhodovacej činnosti. Ani po skutkovej stránke ústavný súd nezistil prítomnosť zložitosti veci. Okresný súd nepoprel názor sťažovateľa, že ide o jednoduchú vec.

10. Právoplatné rozhodnutie o žalobe pre sťažovateľa nepochybne subjektívne malo význam. Z hľadiska judikatúry ústavného súdu, resp. Európskeho súdu pre ľudské práva nejde o konanie, pri ktorom je zvýšená požiadavka na rýchlosť konania.

11. Pokiaľ ide o kritérium správania sťažovateľa, ústavný súd podľa obsahu súdneho spisu konštatuje, že čiastočne prispel k doterajšej dĺžke konania. Dôvodom na tento záver sú zistenia o odročení pojednávania z obdobia apríl až december 2016 z dôvodov na strane sťažovateľa (nepredloženie dôkazov napriek vyhláseniam a určeniu lehôt, pozn.). Ústavný súd potvrdzuje aj námietky okresného súdu o ponechávaní uplynutia úložných lehôt zo strany advokáta sťažovateľa v roku 2022, čo znamenalo potrebu vyčkávania a nemožnosti skoršieho vykonania nadväzujúcich procesných úkonov súdu. V súhrne však popri zistenej celkovej dĺžke konania do roku 2022 nejde o významný príspevok. Svojím správaním v napadnutom konaní sťažovateľ nespôsobil také predĺženie konania, ktoré by mohlo viesť k záveru, že by nebolo potrebné bližšie skúmať ani tretiu podmienku týkajúcu sa postupu okresného súdu, ani vyhovieť ústavnej sťažnosti. Urýchlenia sa sťažovateľ domáhal písomne sťažnosťou predsedovi súdu až v októbri 2022. Zo spisu nevyplýva že by to bolo opakované, ako tvrdí ústavnému súdu, hoci je pravda, že okresný súd nenamietal tvrdenie sťažovateľa o telefonickom kontaktovaní predsedu súdu v októbri 2021. Sťažovateľ sa zaujímal o priebeh spisu aj nahliadaním doň v rokoch 2020 a 2022.

12. V súvislosti s hodnotením samotného postupu všeobecného súdu ako tretieho kritéria ústavný súd poukazuje na obsah súdneho spisu. Opis skutkových okolností uvedený v ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za čiastočne rozporný s obsahom súdneho spisu [tvrdenia, (i) že krajský súd v roku 2017 rozsudok o zamietnutí žaloby zrušil, (ii) že okresný súd po piatykrát rozhodol vo februári 2022, (iii) že sudca a predseda súdu JUDr. Milták zamietol žalobu].

13. Ústavný súd aj vzhľadom na spôsob formulovania ústavnej sťažnosti (namietaná celková dĺžka konania, vyjadrenia k jednotlivým úkonom len útržkovito) len zjednodušene uvádza zo súdneho spisu vyplývajúce informácie o priebehu konania. Žaloba bola doručená v septembri 2012, v decembri bolo doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe a potom v apríli 2013 bolo nariadené pojednávanie na november 2013. Z dôvodu práceneschopnosti sudkyne bol tento termín zrušený a nový bol určený na marec 2014. V januári 2014 došiel súdu návrh sťažovateľa na zmenu účastníka, o ktorom bolo uznesením z marca rozhodnuté nepripustením zmeny. Na nariadenom pojednávaní bolo rozhodnutie doručené, došlo k odročeniu pojednávania na apríl, avšak po podaní odvolania sťažovateľom bol termín zrušený, spis bol predložený odvolaciemu súdu (máj až júl

2014) a po jeho vrátení z dôvodu podania dovolania žalovanou bol spis predložený dovolaciemu súdu (november 2014 až jún 2015). V októbri 2015 bolo nariadené pojednávanie na január 2016, ktoré bolo pre oneskorenie advokáta sťažovateľa odročené na apríl 2016. Toto pojednávanie bolo otvorené a po oneskorení príchode advokáta sťažovateľa bolo odročené na jún 2016 z dôvodu potreby predloženia dôkazov sťažovateľom. Na júnovom pojednávaní boli vykonávané iné dôkazy, sťažovateľ nepredložil požadované dôkazy, preto bolo odročené na september. Sťažovateľov advokát deň pred pojednávaním požiadal o odročenie pre nemožnosť oboznámenia sa s nimi v predstihu a došlo k odročeniu na november. Na pojednávaní koncom novembra sťažovateľ predložil dôkazy, preto bolo odročené na december z dôvodu potreby súdu oboznámiť sa s nimi. Decembrové pojednávanie sa uskutočnilo, na ďalšom pojednávaní v januári 2017 bolo skončené dokazovanie a vyhlásený rozsudok zamietajúci žalobu. V apríli 2017 bolo doručené odvolanie sťažovateľa, ktoré bolo v máji zaslané na vyjadrenie žalovanej a po jej vyjadrení v júni súd umožnil sťažovateľovi vyjadriť sa. V auguste 2017 bola vec predložená krajskému súdu, ktorý uznesením z 22. augusta 2018 zrušil napadnutý rozsudok a v septembri 2018 vrátil spis. V októbri 2018 bolo rozhodnutie krajského súdu doručované a ďalším úkonom je nariadenie pojednávania novou sudkyňou Mgr. Plavčákovou v januári 2020 na apríl 2020. V apríli došlo k zrušeniu termínu pojednávania z dôvodu šírenia koronavírusu, ďalší termín súd nariadil v júni na september 2020. Na tomto pojednávaní bol sťažovateľ vyzvaný na špecifikovanie nároku a predloženie ďalších dôkazov a došlo k odročeniu na január 2021. V decembri bol termín zrušený z dôvodu preloženia sudkyne. Ďalší zákonný sudca potom v októbri 2021 nariadil pojednávanie na február 2022. Priebeh konania následne s malými odlišnosťami zodpovedá už uvedenému vyjadreniu zákonného sudcu, pričom posledným úkonom je referát vyššej súdnej úradníčky z 8. novembra 2022 na predloženie spisu krajskému súdu.

14. V posudzovanom prípade možno primeranosť dĺžky konania v súvislosti porušením označených práv postupom okresného súdu posudzovať od doručenia návrhu, resp. žaloby 28. septembra 2012. Na úvod ústavný súd konštatuje, že od podania žaloby do podania ústavnej sťažnosti uplynulo viac ako 10 rokov, pričom viac ako jeden a trištvrte roka sa vec nachádzala na iných súdoch ako na okresnom súde na rozhodnutie o opravných prostriedkoch. Prvýkrát rozhodol okresný súd rozsudkom z 31. januára 2017 (sudkyňa JUDr. Doláková) a druhýkrát 10. februára 2022 (sudca Mgr. Bardáč). Nezodpovedá obsahu spisu tvrdenie sťažovateľa, že už päťkrát bolo rozhodnuté. Napriek tomu „čistý“ čas rozhodovania okresného súdu okolo 8 rokov a 3 mesiacov ústavný súd považuje za neprimeraný na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa. Prvý rozsudok bol vydaný po viac ako štyroch rokoch trvania súdneho konania a druhý po viac ako 9 rokoch. Prvé pojednávanie, na ktorom došlo k prejednávaniu veci samej, sa uskutočnilo až v apríli 2016.

15. Ako okresný súd priznáva, v napadnutom konaní bol nečinný od 13. októbra 2018 do 27. januára 2020. V napadnutom konaní ústavný súd zaznamenal aj pred týmto obdobím kratšie obdobia nečinnosti (4 mesiace medzi vyjadrením žalovaného k žalobe a nariadením pojednávania, pozn.) a neefektívnej činnosti (izolované uskutočňovanie úkonov bez zohľadnenia ďalšieho možného kroku, pozn.). Okresný súd sa zaoberal riešením procesnej otázky účasti od januára 2014 do júna 2015, pričom táto dĺžka bola ovplyvnená využitím opravných prostriedkov stranami. Úkony súdu v roku 2016 boli podstatne ovplyvnené spôsobom zastupovania sťažovateľa jeho advokátom. V roku 2017 okresný súd nepostupoval efektívne, keď odročoval pojednávanie z 10. januára na 31. január a potom až 2. marca vyhotovil rozsudok, ktorý vypravil 15. marca 2017.

Vcelku plynule potom predložil spis odvolaciemu súdu. Tvrdenie, že zákonná sudkyňa Plavčáková v septembri 2020 vedela, že sa stane sudkyňou krajského súdu, a napriek tomu nariadila pojednávanie na január 2022 (sťažovateľ nesprávne uvádza rok 2022, správne má byť rok 2021, pozn.), považuje ústavný súd za hypotetické, nepreukázané a nejde ani o skutočnosť všeobecne známu. Podľa verejne dostupných údajov sa výberové konanie, na ktorom bola táto sudkyňa úspešná, uskutočnilo od 12. do 14. októbra 2020, súhlas so svojím preložením vyslovila 5. novembra 2020 a o jej preložení bolo rozhodnuté 15. decembra 2020 s účinnosťou od 1. januára 2021. Referát na zrušenie pojednávania vyhotovila 18. decembra 2020.

16. Tvrdenie sťažovateľa, že predseda okresného súdu konal a zamietol žalobu, a preto vzniká otázka zaujatosti pri jeho vybavovaní sťažnosti sťažovateľa na prietahy, nevyplýva zo spisu, keďže žalobu zamietli v oboch prípadoch iní zákonní sudcovia. Pre rozhodovanie ústavného súdu nie je táto otázka významná, pretože ústavný súd nepreskúmava postup predsedu okresného súdu pri vybavovaní sťažnosti, ale postup okresného súdu v napadnutom konaní. Je však pravdou, že predseda okresného súdu bol v období od 24. marca 2021 do 11. októbra 2021 zákonným sudcom v napadnutom konaní a v tomto období nebol vykonaný žiadny úkon. Predseda súdu priznal v upovedomení o vybavení sťažnosti (rovnako aj vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti, pozn.) nečinnosť okresného súdu. K obdobiu, keď bol zákonným sudcom, sa však priamo nevyjadril.

17. Súčasný zákonný sudca podľa názoru ústavného súdu vykonával úkony plynule. Po podaní posledného odvolania a vyjadrení žalovanej z apríla 2022, teda pri vykonávaní úkonov podľa § 373 a nasl. Civilného sporového poriadku a predkladaní veci odvolaciemu súdu, ústavný súd spozoroval kratšie obdobia nečinnosti, čo okresný súd pripísal personálnej situácii v súdnom oddelení.

18. Ústavný súd vzal pri posudzovaní postupu okresného súdu do úvahy aj všeobecne známu skutočnosť, že mimoriadne opatrenia proti šíreniu ochorenia COVID-19 ovplyvnili aj riadnu činnosť súdov od marca roku 2020. V okolnostiach bolo zasiahnuté do vykonávania pojednávania, pretože okresný súd bol pripravený ich uskutočniť (apríl 2020, október 2020 až máj 2021) a práve prijaté opatrenia ho obmedzili. Okresný súd neuviedol žiadny presvedčivý dôvod na svoju obranu, pre ktorý nebolo možné pojednávať, prípadne rozhodnúť vo veci ešte v období predchádzajúcom vyhláseniu protipandemických opatrení, na ktoré „pripadá“ viac ako polovica doterajšej dĺžky konania.

19. Pokiaľ ide o obranu okresného súdu spočívajúcu v argumentácii o vnútorných organizačných pomeroch súdu či subjektívnych dôvodoch sudcu alebo súdnych úradníkov, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

20. Podľa názoru ústavného súdu sú zistené skutočnosti postačujúce na vyvodenie konečného záveru, že celková dĺžka napadnutého konania je z ústavného hľadiska neakceptovateľná. Postup okresného súdu v napadnutom konaní nesmeroval efektívne k rýchlemu odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa. Svojou neospravedlňovanou nečinnosťou okresný súd prispel podľa zistenia

ústavného súdu k dĺžke napadnutého konania v takom rozsahu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd vyslovil, že toto právo sťažovateľa porušené bolo (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

Príkaz vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

21. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

22. Ústavný súd v nadväznosti na svoje zistenia prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu). Tento príkaz by vzhľadom na namietané a zistené porušenie základného práva, na nepredloženie spisu krajskému súdu i na doterajšie právoplatné neskončenie konania mal byť konajúcemu súdu adresovaný. Aj po vrátení spisu z odvolacieho súdu bude okresný súd vykonávať ďalšie úkony, ktorými môže ovplyvniť dĺžku konania.

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

24. Sťažovateľ sa domáhal priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur, avšak tento svoj návrh nijako neodôvodnil. Nesplnil tým jeden zo zákonných predpokladov ustanovených § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde na to, aby ústavný súd mohol zvážiť dôvodnosť požadovaného finančného zadosťučinenia a jeho prípadného rozsahu. Sťažovateľ mal uviesť konkrétne dôvody, ktoré podľa jeho názoru odôvodňujú priznanie navrhovanej výšky zadosťučinenia, ako napr. nepriaznivé následky porušenia práva alebo slobody, faktická alebo právna nemožnosť obnovenia pôvodného stavu, pocit krivdy a podobne. Ak tak neurobil, znemožnil ústavnému súdu obsahovo sa zaoberať jeho požiadavkou na priznanie požadovaného zadosťučinenia, teda porovnať a vyhodnotiť uvedené dôvody vo vzťahu k požadovanej výške a ostatným okolnostiam zisteného porušenia práv, a preto ústavný súd tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

25. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 410,92 eur.

26. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [ďalej len „vyhláška“ (§ 11 ods. 3 vyhlášky)]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 je vo výške 193,83 eur a hodnota režijného paušálu je vo výške 11,63 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby. Nepriznanie odmeny za tretí úkon (vyjadrenie z 18. januára 2023 k vyjadreniu súdu k ústavnej

sťažnosti) ústavný súd odôvodňuje tým, že právny zástupca sťažovateľa v tomto podaní iba zopakoval skutočnosti už skôr uvedené v ústavnej sťažnosti.

27. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu